

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXX. S. Andreas Apostolus. Lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam,
& qui tenuerit eam, beatus. Prov. 3. v. 18.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

boni negligere, & nihil mali, videtur potius proprium magnopere amantis Deum, quam timentis duntaxat. sed falleris vehementer. quia quantumvis ex parte verum sit, quod opponis, parte tamen alia aptius erat dicere: *Qui timet DEVM*, quam *qui diligit DEVM*. ne quis forte crederet *nihil boni negligere, & nihil mali*, solum pertinere ad eximios quosdam Sanctos, qui amore Dei penitus sunt inflammati. indicare voluit hoc esse debitum etiam eorum omnium, qui aliud assecuti non sunt, quam ut timeant. Est namque res indubitata, ob minuta quoque peccata omissionis vel commissionis solere DEVM irrogare poenas etiam atroces,

neque poenas tantum, ut vocant, peccativas, quæ consistunt in sola suspensione beneficiorum, sed etiam poenas, qualis est ardere flammis, deventus feris, & alia huiusmodi, quæ in factis paginis recensentur. Itaque si tantum boni negligas, quod posses facere, aut insuper contemnas tantum mali, quale signum hoc est? an quod Deus non ames? parum hoc est. signum est, quod neque timeas, nisi per hoc. *Qui timet DEVM*, quod dicitur dicere: *Quicumque timet, ut diligat, & nihil negligit, hoc est, nihil negligit, & nihil mali. Quicumque negligit, dicamus necesse est, non timet.*

XXX.

S Andreas Apostolus.

Lignum vite est hu, qui apprehenderint eam, & qui tenuerint eam. Prov 3 v. 18.

1. Considera Paradisum nostram esse Patriam. Terra, quam nunc incolimus, terra est exilii. quis ergo dubitet eò continuò aspirandum, ubi nostra est hereditas? sed eheu quantum interponitur mare! mare procellosum, mare terribile: quale est vita ista mortalis. Ad trajiciendum ligno sanè est opus. quoniam illo? navis opportuna, quam DEUS hoc sine nobis comodaverat, erat Innocentia, quâ hilares & ludibundi poteramus appellare ad litus, at ista navis contracta est in illo in-

felici naufragio, quod in Adamo fecerunt omnes ejus Posterit fecerunt. & aliud non superest, quam ut quicumque apprehendat poenitentiam, quæ vocatur altera post naufragium tabula vocata, & talis est Crux Christi. & in quo illa consistit, nisi in patièdo, in mortificando, castigando, & humiliando se ipso, in agenda Persona multæ Poenitentis, qui indignum se reputat, ut alio quo fruatur Mundi bono? Crux ista benedicta est Lignum illud, in quo tantum spes nobis superest salutis. Nemo pro-

transire mare hujus saculi, nisi Cruce Christi portatus. S. Aug. Tr. 1. in Joan. & ideo ne miretis eam hoc loco vocari Lignum vite, nisi illi fortiter adherereas, non est remedium: necesse est hauriri fluctibus, hoc est, descendere deorsum, ut invenias naufragos, qui abhorrebant à Cruce Christi: Inimicus Crucis Christi, quorum finis interitum. Phil. 2. v. 18.

2. Considera, quàm sit impetuosa contentio, quæ solet accidere in medio Oceani, cum per naufragium fracto navigio aliud non superest miseris vedoribus; quàm ut lignum aliquod amplectantur. O quantopere certant illi infelices, ut obrineantur invicem se propellant! ut protrudunt! ut denique apprehensum lignum stringunt fortiter! quare? solum quia lignum est, quod possit ipsis servare vitam, *Lignum vite*. Felices nimium Christiani, si cõsenserent talem pro ipsis esse Crucem Christi! *Lignum vite est his, qui apprehenderint eam.* O quàm illam potius sibi quisque deposceret, quàm ut relinquere locio! at istam veritatem nemo tatis percipit. Id spectatur, quod caux ipsa in se est, hoc est, *contemptibile lignum*. Sap. 10. v. 4. & ideo quisque eam potius reiicit, quàm procurat. an nescis, quomodo frustum illud ligni, quod ante naufragium non erat in pretio, post naufragium quaratur, rapiatur, & extorqueatur è manibus eujuscunque, eò quòd comparari nullis possit impensis? Talis etiam Crux est, si in se spectetur, lignum est contempti-

bile, sed est lignum nobis à naufragio relictum: quod solum satis erat ad illud nobilitandum. *Evacuatum est scandalum Crucis*. Gal. 5. v. 11. non est amplius tempus eam spectandi in vilitate tua naturali. oportet æstimare pro ratione statûs, in quo versamur, nempe naufragantium, nec solum *prehendere*, sed *apprehendere illam*, id est, quali certatim prensare, tantùm illa valet, quando valet ad vitam servandam, & vitam quidem æternam. *Lignum vite est his, qui apprehenderint eam.* Tu quid facis? an lociis relinquis Crucem, an servas tibi; bene adverte. sicut Crucem habere in pretio signum est salutis præcipuum, ita eam spectare, aut dedignari manifestissimum est perditionis indicium. *Verbum Crucis pereuntibus stultitia est, vis autem, qui salvati sunt, DEI virtus.* 1. Cor. 1. v. 18. Enimverò Crucem habere in pretio, non est eam adorare duntaxat, ut vulgò solent Christiani, non eam prædicare, vel extollere, sed ad finem adstringere. Est quippe lignum vite, sed non nisi amplectantibus. *Lignum vite est his, qui apprehenderint eam, non adorantibus, non colentibus, sed apprehendentibus.*

3. Considera post naufragium non sufficere ad salutem nec quidem apprehendere lignum. necesse est illud fortiter stringere. Unde audis hîc similiter dici de Cruce. *Lignum vite est his, qui apprehenderint eam, & qui tenuerint eam, beatus.* Non est beatus, qui apprehenderit solum, quia, si quis naufragorum apprehendat lignum, dein

dein dimittat, quod non satis habeat animi ad resistendum statibus fluctibusque contrariis, quibus jactatur in mari, necesse est eum perire, quasi non apprehendisset. Beatus est, qui tenuerit: nam iste solus certò enatabit ad ripam. Idem est de Cruce. Quid iuvat, quod non nihil amplexeris crucem magno amore, & dein deseras? fortiter adhære, & à naufragantibus disce, qui animati terrore imminentis periculi, patientur equidem se ferri ab intumescente pelago, agitari, circumferri, sed non ita vinci, ut brachia avellantur à ligno. Idem tibi agendum est: nam hinc denique pendent omnia. nunquam deerunt Cruces, quia voluit Dominus, ne post luctuolum naufragium totius generis humani, tantæ multitudini semper essent in promptu tabulæ. unde non est eas invenire felicitas, aut tollere, sed fortiter tenere, generosè contemptis procellis circumferentibus. *Abstine mihi gloriari nisi in Cruce Domini nostri IESU Christi.* Gal. 6. v. 14. quid mirum igitur hic dici à Sapiente? *Et qui tenuerit eam, beatus?* o quantum plures sunt illi, qui apprehendunt Crucem, quam qui semper firmiter illam tenent. neque hoc novum est. idem omnino in naufragantium tabulis accidit, unde etiam hic in plurali dici audis: *Lignum vite est his, qui apprehenderint eam.* & subinde mutato numero in singulari subjungi. *Et qui tenuerit eam, beatus.* atque hoc tibi quoque curandum non esto satis, apprehendisse Cru-

cem, quod est multorum: sed curam eam fortiter teneas ad finem usque, quod solent paucissimi. *Christus in fixus sum Cruci.* Gal. 2. v. 19.

4. Considera verba experti in loco primò fuisse dicta in laudanda sapientia Divinæ: sed deinde à sanctis attributa Cruci. nec sine mysterio: quia hodie Sapientia Christiana, si bene consideres, in eo consistit, ut quis amet Crucem Christi. *Nondum discavi me scire aliquid inter eos, qui possunt Christum, & hanc crucem.* Corinth. 2. v. 2. Hinc est, quod quid aliud nihil didicit præceptionem continentium ad perfectionem, sed hinc insistat proposito solum sibi prædicandi Crucem, aliis nimirum contingenti propter DEUM commoventur, delicias, prærogativas, & sibi capessendâ, à quo mundus abhorret, contemnuntur sit in Paradiso altissimum quantum Sanctitatis gradum. Atque hoc est utilitas lumina, quam præ alienis naufragantium crux habet, quod hinc quantumvis cunctæ sint ligna, non ideo semper tibi afferant salutem, fieri potest, ut, quamcumque fuerint illas stringas, illa te infelicem deterrant aliquando in plagam aliquam desertam, ubi in terra mors occurrat fortior, quam fuisset in mari. non ita Crux facit. certò illa ad Paradisum provehet. fortiter eam tene, & non dubita: scit illa viam, saltem reponet in portu. *Hinc Crux non complectitur aliquando, & infirmus scilicet, hoc est, idiota, rudis, & qui parum no-*

vit eorum, quæ trans mare sunt posita: & qui non videt longè, quo eat, non ab illa recedat, & ipsa illum perducat, ista S. Augustinus loquitur Tr. 2. in Jo. arque ista est ratio, ob quam Crux hodie facta est Sapiencia nostra. En gloriosum Apostolum Andream. non solum ad ejus conspe-

ctum gestiebat, & lætus eam salutabat, cum jubilo, sed etiam summâ cum securitate dicebat. *Redde me Magistro meo, ut per te me suscipiat, qui per te meredemit.* sciebat enim se de Cruce non posse aliud attingere litrus quàm suspiratum.

*****
DECEMBER.

I.

Ante orationem prepara Animam tuam: & noli esse quasi homo, qui tentat DEUM. Eccl. 18. v. 22.

Considera duplicem esse modum tentandi DEUM, unum expressum, alterum Interpretativum. Expressus est, quando homo ex parte sua omittit facere, quod potest, non alio fine, quàm experiendi, quousque processura sit Misericordia, Potentia, vel Scientia Domini in eo adjuvando. Interpretativus est, quando homo ejusmodi experimentum verè pro fine non habet, sed sic agit, quasi re ipsa haberet. Quoposito, rarus omnino est, qui, cum ad orationem se preparare committit, velit experiri, an DEUS nihilominus se ipsi sit communicaturus intentis, uti facit illi, qui se preparat. unde Ecclesiasticus hic non dixit: *Et noli tentare DEUM.* quæ est tentatio expressa. sed non pauci sunt, qui preparare se omittant, quasi sumere velint ejusmodi experimentum. Ideo dixit Ecclesiasticus: *Et noli esse quasi homo, qui tentat DEUM:* quæ est tentatio Interpretativa. & quid aliud agis, cum

absque preparatione ullâ ad orandum Divino conspectui te representas, nisi quod totum te fortunæ committis? at Deus vult, ut ex parte tua facias, qui quid pro virium tenuitate pores etiam in hoc negotio. Ideo non est, quod mireris, si in oratione sis aridus, dissipatus. culpa tua est, quia, cum tu quoque ad eam preparare te possis, prout faciunt boni DEI servi, id tamen facere negligis vel applicationis defectu, vel inertia quadam, & interim credis tamen fore, ut DEUS ostendat tibi vultum illum amabilem, quem alii tanta diligentia & preparationis impendio obtinent. an non istud genus est presumptionis plusquam ordinaria? imò defectus est religionis patet & reverentia, quia si Principi sit loquendum, bene prius expendis, quid dicere oporteat, quanto magis id faciendum esset, cum DEO loqui cogitas? *Ne temere quid loquaris coram DEO.* Eccl. 5. v. 1.

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima*

Zzz zz

2. Co. 1